

er saarbar paa hundrede Steder, den er som et Legeme uden Harnisk. Og man behøver ikke at ty til Krigskunsten for at komme til den Overbevisning. Vi ere alle paa det rene med, at naar vi blive angrebne, saa blive vi angrebne af den Overmagt, og skulle vi kæmpe udelukkende i aaben Mark mod en Overmagt, maa vi med Nødvendighed ligge under. Saa bliver Spørgsmaalet det ganske simple: Hvad skulle vi gøre? Hvor skulle vi finde det Middel, der kan udjævne Misforholdet? Midlet er Befæstningsanlæg, thi ved Befæstningsanlæg kan en mindre Styrke forsvare sig mod en større.

Dette er ikke noget nyt, vi kunne blot se hen til vore tidligere Erfaringer. Den Gang vi sloges i 1864, tænkte ingen paa Muligheden af at føre Kamp paa Halvøen uden Befæstningsanlæg. Man havde paa et tidligere Tidspunkt forelagt Forslag om, at Dybbøl og Fredericia skulde være permanent befæstede. Hensynet til Udgifterne gjorde, at man foreløbig skød Sagen til Side. Saa ventede man, til Faren stod for Døren, og saa blev man nødt til at ty til svage Feltbefæstninger. Resultatet deraf fik vi at føle, baade gennem Ofre af Blod og gennem Afstaaelse af Land. Men Fæstningen gjorde dog den Gang Nytte; vi var i Stand til at foretage et Forsvar, og vi havde desuden paa Halvøen den Fordel, at Krigsskuepladsen fra Ejderen til Limfjorden var lang, vi kunde gaa tilbage, og hvis vi vilde unddrage os Faren, kunde vi gaa om Bord i Skibene og gaa over til Øerne. Saaledes er Forholdet ikke længere. Naar vi nu skulle forsvare Sjælland, ere vi henviste til at blive der og forsvare Øen, og da Krigsskuepladsen er meget lille, kan der kun være een stor Kamp, saa maa vi søge tilbage til Basis. Derfor maa vi have en Fæstning.

Naar vi nu have de Erfaringer, saa spørger jeg: Er det da forsvarligt nu at kaste dem til Side og gaa ind paa de Forsvarsteorier, som Forsvarsministeren har opfundet? Forsvarsministeren udtalte oppe i Landstinget, at vi kunne ikke sidde paa et enkelt Sted i Udkanten af Landet i en Fæstning og mene, at vi derigenem opfylde vore Neutralitetsforpligtelser, vi skulle have en Hær, det er derpaa, vi skulle anvende Pengene. Jeg maa dog gøre opmærksom paa, at ved samme Lejlighed, hvor Ministeren blev trængt meget stærkt, kunde han ikke anføre saglige Grunde imod, at vi havde Fæstningen København. Men han anførte

den Grund, at vi ikke havde Raad til at have baade en Hær og en Fæstning og derfor maatte indskrænke os til en Hær alene. Det var noget helt andet. Men lad os se paa den neutrale Stats Forpligtelser. Ministeren hævder, at vi have en Hær for, naar Fjenden foretager en Landgang, at gaa til Landgangsstedet og slaa ham tilbage. Men det er en Misforstaaelse. Det er ikke den Hærs Opgave, som staa paa Sjælland. Den skal forsvare Sjælland og København efter Forholdenes Bydende. De maa altsaa bestemme, om det i det givne Tilfælde kan anses for forsvarligt at gaa mod Landgangen, om der er rimelige Chancer for, at man med Held kan tage Kampen op eller ikke. Er det ikke Tilfældet, vil det være Taabelighed uden Lige at udsætte sig for at faa Hæren ødelagt. Hvis Forsvarsministerens Teori var rigtig, skulde Pokker være neutral Magt, saa havde man ikke den Fordel at kunne bestemme, naar og under hvilke Vilkaar man vilde kæmpe, idet man som neutral Magt skulde være forpligtet til at optage Kampen selv under Vilkaar, hvor man paa Forhaand vidste, at Hæren vilde blive ødelagt.

Det er ikke nødvendigt her at komme nærmere ind paa Forsvaret af Sjælland. Jeg har saa tidt og ofte faaet Lejlighed til at udtale mig derom, at jeg kan henvisse til tidligere Udtalelser. Jeg tror, at man maa komme til det Resultat, at *hvis vi kun have en Hær*, saaledes som Krigsministeren vil, der skal forsvare os mod Landgang, vil hele Følgen være, at vort Forsvar vil blive endt i Løbet af et Par Dage. *Hvis vi derimod have en Fæstning som Støttested for Hæren*, er der Mulighed for, at vi slet ikke ville blive angrebne. Vi maa altid gøre Regning paa, at Angrebet vil ske i det Øjeblik, der gaar forud for en Krig mellem Stormagterne. Spørgsmaalet bliver om den Tid, der behøves til at gennemføre et Angreb, og ingen Stormagt vil være i Stand til med Nøjagtighed at bestemme den Tid, der vil medgaa til Erobring af et befæstet København. Derfor vil han ikke inklude sig derpaa.

Vender jeg mig til den øjeblikkelige Situation, staa vi nu lige overfor Afgørelsen. Hvad der er foregaaet i Mellemtiden, skal jeg ikke tale om. Det vil være i alle ærede Medlemmers Erindring. Vi vide, hvorledes det er gaaet til, at Ordføreren for „de 27“ trængte sig frem, fortrængte Ministeriet Neergaard og satte sig paa Forsvarsministerens Plads, og hvorledes der blev dannet det meningsløseste Ministerium,